

Zápis z I. jednání

Pracovní skupiny Podnikání

Nepomuk, 1.7. 2014

Dokument obsahuje to, co jsme na setkání identifikovali a potvrdili jako potřeby/problémy podnikatelů na území působnosti MAS svatého Jana z Nepomuku (dále jen MAS), včetně návrhů opatření, která by bylo dobré podporovat a realizovat v období 2015 - 2020.

Podkladem pro jednání pracovní skupiny byly:

- Vyhodnocení realizace rozvojového plánu MAS v období 2008 – 2013 (opatření podpory podnikatelů),
- Zpráva z šetření s aktéry území - osobnosti,
- Zpráva z šetření s aktéry území – starostové,
- Zpráva z šetření s aktéry území – obyvatelé.

Na základě nich byla formulována základní zjištění pro diskuzi pracovní skupiny:

- Nedostatek pracovních příležitostí, především pro vzdělané a kvalifikované lidi. Zaznamenaná míra nezaměstnanosti je 6,54 %, což odpovídá národnímu průměru, nicméně je lehce vyšší ve srovnání s územím Plzeň – jih (registrovaný počet uchazečů o práci je 576). Srovnání nezaměstnanosti mužů a žen (viz. příložená prezentace) potvrzuje vyšší míru nezaměstnaných žen, ve srovnání s muži,
- Nedostatek financí v regionu, otázkou je, zda je sem neumíme dostat, resp. zda je zde neumíme generovat, nebo je zde neumíme udržet? *MAS podpořila 85 projektů s celkovými výdaji cca 48 mil. Kč. Z toho lokální dodavatelé plnili 43 % dodávek. Teoreticky však mohli plnit až 84 % dodávek, tedy téměř dvakrát tolik. „Ztráta“ regionu tak činí cca 28 mil. Kč,*
- Ubývající a zhoršující se služby, je problém vnímaný především obyvateli území (v dotazníkovém šetření byl uváděn jako druhý nejčastější),
- V rámci plošných netematických analýz byla oblast podnikání zmiňována především ve vztahu k ubývajícím a zhoršujícím se službám a omezené komunikaci mezi samosprávou a podnikateli, případně i dalšími organizacemi, či skupinami obyvatel.

A dále 3 horizontální (průřezové) problémy/potřeby území:

- nedostatek pracovních příležitostí v území
- mladí ztrácejí vztah k místu, kde žijí
- zhoršující se mezilidské vztahy a nezájem o věci veřejné

Úvodem bychom ještě rádi připomněli:

- MAS jako organizace, se nemůže ve většině případů potřeb/problémů území stát jejich přímým řešitelem,
- „řešiteli“ budou realizátoři projektů, tedy ti, kteří se s potřebami/problémy území každodenně setkávají při svých aktivitách, jsou z hlediska své činnosti a odborné způsobilosti k řešení těchto potřeb/problémů kompetentní, tedy mimo jiné i právě Vy, kteří se v reálném místě a čase s problémy setkáváte,
- úloha MAS spočívá především v podpoře „řešitelů“ při jejich aktivitách, podpoře finanční, pomoci v oblasti dotačního managementu, ve vyhledávání vhodných partnerů v rámci území a podobně,
- úkolem MAS není tzv. podpořit každého „rovným dílem“, ale především podporovat aktivní subjekty v území při jejich aktivitách.

Vaše názory, poznatky, zkušenosti a potřeby jsou pro nás důležité, neboť z nich vyvstává představa o tom, kam by MAS měla v letech 2015-20 směřovat svoji činnost, či lépe řečeno, jaké projekty a aktivity by měla finančně podporovat, případně realizovat.

Výstupy:

Bylo definováno 7 základních problémových oblastí souvisejících s podnikáním na území MAS (uváděno v pořadí důležitostí s počtem získaných preferenčních bodů):

- 1. Odborné školství a řemesla (15)**
- 2. Zaměstnanci a lidský kapitál (11)**
- 3. Možnosti lokalizace podnikatelských aktivit (10)**
- 4. Komunikace a spolupráce mezi podniky a veřejnou správou (9)**
- 5. Spotřebitelská poptávka v regionu (7)**
- 6. Dopravní obslužnost a infrastruktura (3)**
- 7. Ostatní (vnější okolnosti mimo území MAS) (4)**

1. Odborné školství a řemesla

Jako hlavní bod je uvedena absence odborného středního školství. Na území působnosti MAS je jediná střední škola a to Církevní odborná střední škola ve Spáleném Poříčí s obory Ekologie, Sociální činnost a Pečovatelské služby. Na Nepomucku pak funguje SŠ Oselce, která nabízí 3 leté učební obory Podkovář a zemědělský kovář, Oprava zemědělských strojů, Truhlář, Mechanik opravář motorových vozidel a 4 leté maturitní obory Uměleckořemeslné zpracování dřeva a Uměleckořemeslné zpracování kovů a pracoviště Blovice nabízí 3 leté učební obory Práce ve stavování, Opravářské práce, Stravování a ubytovací služby, Potravinářská výroba, Podnikání. V dojezdové vzdálenosti cca 30 km se dále nachází Střední zemědělská a potravinářská škola Klatovy s učebními obory Zahradník, Cukrář, Pekař, Řezník – uzenář, Kuchař – číšník a studijní obory Ekonomika a podnikání (management potravinářské výroby, management gastronomie), Ekologie a životní prostředí, Agropodnikání, Veřejnosprávní činnost, Gastronomie; Střední průmyslová škola Klatovy s maturitními obory Strojírenství, Elektrotechnik, Ekonomika a podnikání a učebními obory Mechanik a opravář motorových vozidel, Strojní mechanik, Nástrojář, Obráběč kovů; Střední odborná škola Blatná se studijními obory Obchodní akademie, Informatika v ekonomice, Elektronické počítače a učebními obory Mechanik opravář motorových vozidel, Elektrikář, Autoelektrikář, Opravář zemědělských strojů, Včelař a Podnikání (nástavbové studium) a Gymnázium Blovice.

Problémem z pohledu podnikatelů je nedostatek vhodně vzdělaných absolventů učebních. Částečným vysvětlením této situace jsou odlišné preference žáků ohledně jejich pracovní kariéry (mají zájem pracovat v jiných oborech), ale také zhoršená dopravní obslužnost, která by dovolila vyššímu podílu žáků dojíždět do těchto škol i ze vzdálenějších sídel regionu.

Mezi další formulované body patřily:

- Všeobecné vnímání řemesel/řemeslníků- nízký sociální statut ve společnosti
- S tím může souviset nízká kvalita řemeslné práce, neboť na učební obory se zpravidla hlásí žáci, kteří neuspějí na jiných školách. Jedná se tak o bludný kruh nedostatku zaujatých studentů, nízké počtu absolventů těchto oborů, ale také jejich kvality.

2. Zaměstnanci a lidský kapitál

Souvisí s první problémovou oblastí. Častokrát se neseťkávají očekávání zaměstnavatelů (požadavky na pracovní morálku, ochota vzdělávání zaměstnanců, atd.) a zaměstnanců (především finanční požadavky). Jako hlavní problémy se zaměstnanci podnikatelé definovali:

- nízká pracovní morálka zaměstnanců (především u mladých lidí),
- neochota zaměstnanců věnovat se osobnímu a profesnímu seberozvoji (vzdělávání atd.),
- nízká flexibilita zaměstnanců.

S tím pak souvisí problémy s udržením mladých lidí v podnicích a následně i v regionu.

3. Možnosti lokalizace podnikatelských aktivit

Místní podnikatelé nejsou oslovováni v zadávacích a výběrových řízeních místních zadavatelů, resp. nejsou oslovováni v dostatečné míře. Přestože v souvislosti s výběrovými řízeními je potřeba akceptovat pravidla a podmínky dané zvnějšku, např. zákonem o veřejných zakázkách, lze upozornit na to, že podpora místních podnikatelů není prioritou při výběru dodavatelů realizovaných investic a projektů.

U projektů podpořených MAS realizovali místní podnikatelé dodávky jen ve výši 43 % z celkových výdajů. V případě projektů podpořených z ROP, či SFŽP však dodávky místních podnikatelů nedosahují ani podílu 10 %. V souvislosti s tím je potřeba konstatovat, že nastavení zákona o veřejných zakázkách významně omezuje možnost podpory místních podnikatelů, resp., že u projektů, které výši svých výdajů nespádají do režimu zákona, je tato možnost významně vyšší. A za druh se můžeme tázat, zda v regionu působí firmy, které jsou schopny plnit zakázky většího rozsahu, včetně splnění podmínek dané právě zákonem o veřejných zakázkách.

Současně se ukazuje, že místní spotřebitelé nejsou ochotni nijak zvlášť upřednostňovat výrobky a služby produkované v regionu. Do určité míry tato situace souvisí s nízkou kupní silou (viz bod 5), ale také – a to je podstatné z hlediska rozvoje území – s nízkou mírou regionální identity místních lidí. Nakupovat u

místních podnikatelů nemá v očích zákazníků žádnou zvláštní hodnotu navzdory mnoha pozitivním efektům, které lokalizace tohoto druhu potenciálně přináší.

4. Komunikace a spolupráce mezi podniky a veřejnou správou

Chybí aktivní spolupráce mezi samosprávou a podnikateli. Podnikatelé obecně vnímají spíše nezájem samosprávy o jejich činnost a možnou spolupráci.

Podnikatelům chybí dotační poradenství a dále také informace z jiných oblastí (právní, daňové atp.). Dotace vnímají především jako složitý administrativní proces, kvůli kterému je raději nevyužívají.

V Nepomuku je negativně hodnocena činnost IC, především kvůli nedostatečné podpoře turismu v regionu. Přičemž právě návštěvníci by mohli zvyšovat tržby podnikatelů (obchody, pohostinství, ubytovací služby, další služby) a zvyšovala by se i atraktivnost regionu celkově.

5. Spotřebitelská poptávka v regionu

Malá kupní síla obyvatel. *Zase je možné si položit otázku, zda je v regionu malá kupní síla obyvatel? Když nezaměstnanost je v republikovém průměru spíše pod průměrem a průměrná hrubá mzda spíše nad průměrem. Pak se nabízí úvaha o tom, zda problém nespočívá s vyjížděnkou lidí za zaměstnáním (Plzeň, Blatná, Blovice atd.), kde realizují i své nákupy? Velice hrubým přepočtem jsem dospěl k závěru, že z cca 30 – 40 % domácností někdo vyjíždí za prací, tudíž tam může realizovat i nákupy domácnosti. Spotřebitelé nevidí žádnou dodatečnou hodnotu v tom, když nakoupí v regionu a podpoří tak místní podnikatele. Na druhou stranu řada poskytovatelů služeb nedokáže kvalitou uspokojit ty místní spotřebitele, kteří kupní sílu mají.*

6. Dopravní obslužnost a infrastruktura

V oblasti dopravy byly definovány 2 základní problémy:

- Dopravní obslužnost a dostupnost průmyslové zóny v Nepomuku,
- Dopravní obslužnost (veřejná doprava) uvnitř regionu (region je poměrně dobře napojen na Plzeň - vlakové spojení, silniční spojení, ale dopravní obslužnost uvnitř regionu je nedostatečná, resp. v současnosti nekonceptně řešená).

7. *Ostatní (vnější okolnosti mimo území MAS)*

Dále byly definovány další body, které byly zařazeny do skupiny vnějších faktorů:

- drahá pracovní síla,
- nízké ceny ve stavebnictví,
- vysoké ceny pozemků,
- přístup úředníků FÚ Blovice,
- legislativa,
- není podpora podnikání (především ve srovnání se zemědělstvím, možnostmi obcí atd.).

Bylo definováno 5 opatření/tematických oblastí, které by měly být podporovány na úrovni území:

1. Spolupráce školy - podnikatelé

- propojit potřeby podnikatelů a vzdělávání na školách (nastavení studijních programů SŠ, informovanost na ZŠ)
- osvěta a informační působení o odborném vzdělávání směřované na rodiče a žáky především 9. tříd ZŠ
- program stážistů – cílené vyhledávání studentů na SŠ a rozvoj spolupráce s firmami již během studia

2. Spolupráce obce – podnikatelé

Podpora využívání místních firem jako dodavatelů zakázek:

- informační servis o zakázkách
- preferenční kritérium v zadávacích a výběrových řízeních

3. Podpora investic

- podpora investic pro rozvoj podnikatelských činností

4. Dotační poradenství a management pro podnikatele

- informační servis o dotačních příležitostech pro podnikatele
- dotační management (příprava žádostí, administrace realizace projektů atd.)

5. Vzdělávání živnostníků a zaměstnanců

- praktické vzdělávání a výměna zkušeností (podnikatelská škola)

6. Podpora využívání místních zdrojů

- informační servis k posílení regionální identity výrobců ke zvýšení regionální poptávky místních spotřebitelů

Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území
MAS svatého Jana z Nepomuku, OPTP 2007 – 2013, číslo projektu CZ.1.08/3.2.00/14.00200

